

“DOSTA JE” kampanja informiranja javnosti o imovinskim pravima

Ured visokog predstavnika, Misija OSCE-a u BiH i Visoki komesarijat Ujedinjenih naroda za izbjeglice uz podršku UNMIBH i CRPC-a pokrenuli su kampanju pod nazivom “DOSTA JE” kako bi se rjesavale najozbiljnije prepreke koje stoje na putu implementacije imovinskih zakona u Bosni i Hercegovini.

Iako vise nije u pitanju cinjenica da se u BiH imovinski zakoni implementiraju i da ce se implementirati ipak postoje oni koji bilo zbog neznanja ili nemogucnosti izbora jos uvijek odlazu ono neizbjezno tako sto se ne iseljavaju iz stanova i kuca za koje su podneseni zahtjevi za povrat. “DOSTA JE” je poruka upucena njima kao i svim onim lokalnim organima vlasti koji ne ispunjavaju svoje obaveze jer oni su ti koji usporavaju implementaciju imovinskih zakona te tako i proces povratka i normalizaciju zivotu u BiH.

Kampanja “DOSTA JE” je kreirana tako da se izrazi frustracija koju osjecaju podnosioci zahtjeva za povrat koji cekaju da se vrate u posjed svojih domova, zabrinutost koju osjecaju privremeni korisnici za svoju buducnost kao i svi oni koji su ukljuceni u ovaj proces i koji nailaze na iste prepreke svaki dan. Kampanja se bavi ovim problemima od kojih su neki prouzrokovani pogresnim prepostavkama a u nekim slucajevima i namjerno pogresnim tumačenjem zakona.

- Privremeni korisnici koji imaju mogucnost da rijese svoj stambeni problem ali koji to jos nisu uradili su u sredistu prve faze ove kampanje. To uključuje one koji su dobrovoljno prodali svoju predratnu imovinu ili one koji na neki drugi nacin imaju dovoljna sredstava da plate najamninu za stan. Ovdje takodjer spadaju oni koji

imaju mogucnost pristupa domu nekog od clanova svog domacinstva iz 1991. godine. Ove kategorije privremenih korisnika blokiraju ulazak u posjed predratnih nosilaca stanarskih prava ili vlasnika i zloupotrebjavaju stambeni prostor. Oni su dvostruki korisnici cije stambene potrebe mogu da se zadovolje na neki drugi nacin i nemaju pravo na alternativni smjestaj. Oni se moraju iseliti.

- Obezbjedjenje alternativnog smjestaja ce biti u sredistu druge faze ove kampanje, koja pocinje krajem decembra. Lokalni organi vlasti cesto koriste svoj neuspjeh da pronadju i osiguraju alternativni smjestaj kao razlog za odlaganje ulasaka u posjed. Zakon je tu jasan organi vlasti odgovorni za stambena pitanja i ministrastva za pitanja raseljenih lica i izbjeglica u oba entiteta moraju naci i ponuditi alternativni smjestaj ljudima kojima zaista treba smjestaj. Nedostatak alternativnog smjestaja ne sprecava izvrsenje delozacija a organi vlasti su ti koji su odgovorni za njegovo osiguranje. Kreativna rjesenja ovog problema se traze na cijelom teritoriju BiH i vrijeme izgovora i ne poduzimanja mjera je proslo.
- Pogresan dojam u vezi kupovine stanova je u sredistu treće faze kampanje koja pocinje sredinom ili krajem januara. Prvo, stanarska prava se nikad ne mogu prodati-pokusaji da se to uradi su nezakoniti i stavljaju takvog kupca u izuzetno rizicnu situaciju u kojoj moze izgubiti i stan i novac koji je dao. Drugo, stanovi za koje nisu podneseni zahtjevi za povrat i koji bi trebali biti koristeni kao alternativni smjestaj su u nekim slucajevima nezakonito privatizirani. Privremeni korisnici stanova za koje nisu podneseni zahtjevi za povrat moraju ispunjavati veoma specificne kriterije da bi bila izvrsena nadovjera njihovog ugovora o koristenju stana.

TV i radio spotovi koji se bave gore navedenim pitanjima bit ce

proprijetari reklamnim panoima, jumbo plakatima i novinskim reklamama u cijeloj BiH. Uz to, ići će i letak u kojem će se ova pitanja detaljnije objasniti.

Nakon kampanje "POSTOVANJE", kampanju "DOSTA JE" je koncipirao i uradio OHR sa OSCE-om i UNHCR-om na osnovu iskustava službenika sa terena koji se bave ovim pojedinacnim slučajevima u cijeloj BiH. Kampanju je koncipirala i realizirala REFRESH producentska kuća koja je također producirala i kampanju nazvanu "POSTOVANJE" i koja je odabrana nakon rigoroznog postupka tendera koji je objavio OHR ranije ove godine.

Plan za provodjenje imovinskih zakona (Property Law Implementation Plan – PLIP)

Dana 27. oktobra 1999. Visoki predstavnik Wolfgang Petritsch je, uz punu podršku OSCE-a, UNHCR-a i UNMIBH-a, inicirao Plan za provodjenje imovinskih zakona (Property Law Implementation Plan – PLIP), i to donesenjem amandmana i uputstava za usklajivanje i pojasnjenje zakona kojima se uređuje povrat imovine u RS i FBIH, s ciljem stvaranja konsistentnog pravnog okvira i jednakih prava i mogućnosti pravnog lijeka za sve izbjeglice i raseljene osobe u cijeloj Bosni i Hercegovini. Cilj Plana za provodjenje imovinskih zakona – koji koordinirano provode OHR, OSCE, UNHCR, UNMIBH i CRPC – je da se osigura da svi gradjani BiH mogu ostvariti svoja prava na imovinu te time deblokirati proces povratka u cijeloj BiH.